

פרניה דדק

אוקראינה

עוזרת הבית שקשרה גורלה עם העם היהודי

בנימין בליצ'ר נולד בשנת 1938 בנאדבורנה שבפולין (כיום אוקראינה) לדב-ברל בליצ'ר ולטמה לבית קרמר. משפחת בליצ'ר היתה משפחה אמידה שבעלותה היה מפעל לעיבוד עורות ובתי דירות להשכרה.

ביוני 1941 נכבשה העיר נאדבורנה. בין הקורבנות הראשונים היה אב המשפחה דב-ברל בליצ'ר. בספטמבר 1941 נשלחו היהודים לגטו בעיר. פרניה דדק (Frania Dedek), שהיתה עוזרת בית בבית משפחת בליצ'ר, נשארה בדירתם ומידי יום העבירה אל הגטו, באמצעות אוקראיני מקומי, אוכל ומצרכים לבני המשפחה. בדצמבר 1941 העבירה הסבתא לפרניה בקשה, באמצעות איש הקשר האוקראיני, לקחת את הילד בנימין ולהימלט עמו. אחותו של בנימין, סוניה, בחרה להישאר עם הסבתא ואחר כך נספתה אתה.

פרניה לקחה את בנימין תחת חסותה ונמלטה אתו. במשך חודשים רבים נדדו ביערות באזור נאדבורנה וסקלט, מחליפים שוב ושוב מקומות מסתור. בלילות הייתה פרניה מחביאה את בנימין ויוצאת לבדה לחפש להם שאריות מזון. לפעמים הצליחה פרניה למצוא עבודה אצל איכרים בכפרים מקומיים, ואז היתה מחביאה את בנימין בסמוך אליה בדיר חזירים או בשדה חיטה או במקום אחר. בכל פעם שבנימין התגלה הם היו בורחים בחזרה אל היער וממשיכים לחפש מקומות מסתור אחרים. במשך כל התקופה טיפלה פרניה בבנימין בנאמנות רבה ודאגה לו כאילו היה בנה שלה.

בתום המלחמה, עם שחרור העיר סקלט, אספה פרניה תחת חסותה ילד נוסף, יהודי יתום בשם אליעזר ארט, והגיעה עם שני הילדים למחנה עקורים בגרמניה. פרניה הצליחה לעלות עם בנימין ואליעזר על האנייה אקסודוס שהוחזרה לגרמניה בידי הבריטים. בפברואר 1948 הצליחה לעלות ארצה עם שני הילדים והתיישבה בקריית חיים.

בארץ שלחה פרניה את בנימין לבית-ספר דתי כיוון שהאמינה שזה היה רצונם של הוריו. בהמשך נישאה פרניה לניצול השואה אברהם ביילסקי והתגירה. פרניה ביילסקי לבית דדק נפטרה ב-1986 בגיל 77.

ב 6 בנובמבר 2005, החליטה הוועדה לציון חסידי אומות העולם, להעניק לפרניה דדק (פרומה ביילסקי) את התואר של חסידת אומות העולם. ב 18 יולי 2005, הוענק אות חסיד אומות העולם לבניה המאומצים, בנימין בליצ'ר ואליעזר ארט, שקיבלו את האות בשם אמם המאמצת שהצילה אותם בזמן המלחמה.

תעודת חסידת אומות העולם שהוענקה לפרניה (פרומה ביילסקי) לאחר פטירתה.

הנציילה פרניה דדק עם בן הניצול

במרכז התמונה, פרניה דדק שכונתה דודה פרומה ע"י ליזר. משמאל ליזר ומצד ימין בנימין בליצ'ר. צולם ב-1948.